

[Anker Lau.]

her er tale om. Forholdet er det ejendomme-  
lige, at i visse situationer, ved behandlingen  
af visse sager, hævdes det, at konkurrence  
er noget godt, som medfører billige priser  
og regulerer det hele; men her er et om-  
råde, hvor man mener at konkurrencen  
kun medfører højere omkostninger og dyrere  
varer. Jeg tror, man skal passe på ikke at  
blive altfor inkonsekvent i sine standpunkter.  
Der ankedes i sin tid over, at vogne fra  
forskellige firmaer kørte i de samme gader  
og satte mælk på de samme trapper. Ja,  
men det var skam ikke forbrugerne, der  
betalte det, det var mejerierne, og jeg tror  
nok, at hvis man undersøgte disses regn-  
skaber fra den tid, ville det fremgå deraf.  
Det var derfra, kritikken kom, og ikke fra  
forbrugerne.

Så blev der spurgt, om det var videre logisk  
først at udbetale erstatning og så give frit  
slag. Nej, men hele ordningen var som be-  
kendt midlertidig, koncessionen blev for-  
længet for 5 år ad gangen. Der er ikke nogen,  
der skylder hinanden noget i denne branche,  
man kan udmærket godt tillade folk at  
komme ind, men der kan efter dette lov-  
forslags vedtagelse opstå den situation, at  
hvis man engang finder ud af at ville have  
monopolordningen afviklet, medens de på-  
gældende har indrettet deres fremtid på  
denne lov, så kan man blive stillet overfor  
nye krav om erstatning for tab af monopol.

Det er rigtigt, at sagen blev rejst af land-  
bruget i 1930'erne; landbruget fik dengang  
for lidt for alle sine varer. Men det behøver  
ikke at have haft nogen betydning for den  
situation, rigsdagen befandt sig i i 1940, da  
loven blev vedtaget; det var utvivlsomt den  
stemning, som også det ærede medlem hr.  
Tholstrup skildrede, der var medvirkende til,  
at en lov som denne kunne vedtages nogen-  
lunde enstemmigt i det høje ting.

Jeg skal iøvrigt ikke bebrejde den højt-  
ærede handelsminister, at hun ikke kom ind  
på det, jeg anser for det helt afgørende i  
denne sag. Ministeren spurgte selv: Hvad  
er stort og hvad er småt? Ja, det kan man  
nogenlunde selv bestemme ud fra det, man  
ønsker at opnå. For mig er det slet ikke  
priserne, der er det afgørende, det er nær-  
ingsfriheden og næringsretten, og ministe-  
ren kom ikke ind på sine forskellige opfat-  
telser ved monopollovsforslagets behandling

og her ved denne sag, opfattelser, som efter  
min mening ikke kan forenes.

Det ærede medlem hr. Jens Chr. Christen-  
sen tog samtlige folk, der har med mælk at  
gøre, til indtægt for mælkeordningen. Det  
er ikke rigtigt at gøre det. De, der står bag  
mindretallets forslag, er landbrugernes or-  
ganisationers mejerier minus de konsum-  
mælksmejerier, som har monopol i byerne.  
Man skal huske på, når man vil ophæve et  
monopol, at det ikke er sikkert, at de, der  
har monopolen, er de allerbedste at spørge.  
Man kan jo spørge hele bagerstanden og  
detailmejerierne i København; de har ind-  
taget et standpunkt, som jeg kan respek-  
tere.

Et par bemærkninger til slut til det ærede  
medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp, der  
fremhævede, at denne sag blev vedtaget af  
en enig rigsdag. Nej, det, der blev vedtaget,  
var en ganske kort skematisk lov om bemyn-  
digelse. De ordninger, der blev bygget op på  
dette, har aldrig været forelagt rigsdagen.  
Jeg blev så glad en overgang, da det ærede  
medlem ville takke mig for et eller andet,  
men jeg må indrømme, at min skuffelse var  
stor, da det mandede ud i en sand lovsang  
til mælkeordningen, til alle dens gyldne og  
gode resultater. Jeg ville ikke påtage mig  
ansvaret for en argumentation som det  
ærede medlems; jeg tror, man skal være  
meget forsigtig med det. Ingen fra den side  
i salen, jeg har til venstre for mig, kunne  
have erklæret sig stærkere for det system,  
der her bygges på, end det ærede medlem  
fru Kirsten Gloerfelt-Tarp, og det skuffede  
mig. Jeg undrede mig ikke over, at det  
ærede medlem fru Edel Saunte og det ærede  
medlem fru Petra Petersen fandt hinanden  
i en sag som denne; de har jo den samme  
ideologiske opfattelse med hensyn til den  
erhvervsmæssige udvikling, men det un-  
drede mig, at det ærede medlem fru Kirsten  
Gloerfelt-Tarp helt og fuldt sluttede op i  
dette selskab.

Der er mange andre ting, jeg i og for sig  
gerne ville have diskuteret med det ærede  
medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp, men  
det kan vi måske gøre i udvalget; tiden løber  
hurtigt, og den er meget kort i denne om-  
gang.

Til slut vil jeg gerne understrege, at det  
er gået her som så ofte før, at vurderingen  
af stort og småt er afhængig af det mål,